EK-2

T.C.
KONYA VALİLİĞİ
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER
İL MÜDÜRLÜĞÜ

ÇOCUK HAKLARI REHBERİ

www. aile.gov.tr

28202628 - 28820262

EK-2

28202628 - 28202628 - 28202628 - 28

EK-2

ÇOCUK HAKLARI REHBERİ

İÇİNDEKİLER

- Çocuk Hakları Nedir?
- Çocuk Hakları Komitesi Ne Demektir?
- Komitede Yer Almanın Şartları Nelerdir?
- Çocuk Hakları Komitesine Üye Olmak İçin Nereye Başvuru Yapılır? Çocuk Hakları İl Çocuk Temsilcileri Nasıl Seçilir?
- Komite Yürütme Kurulu Kimlerden Oluşur?
- Çocuk Hakları İl Çocuk Temsilcilerinin Görev ve Sorumlulukları Nelerdir?
- Çocuk Hakları İl Çocuk Komitesi Çalışma Usul ve Esasları Nelerdir?
- İl Yetişkin Koordinatörlerinin Görev ve Sorumlulukları Nelerdir?
- Çocuk Hakları Akran ve Yetişkin Eğitimleri
- Komitelerde Yer Almak Çocuklara Neler Kazandırır?
- Ulusal Çocuk Forumları
- Çocuk Danışma Kurulu Nedir?

Çocuk Hakları Nedir?

Çocuk Hakları; tüm çocukların doğuştan sahip olduğu; eğitim, sağlık, yaşama, barınma; çocukları korunmaya yönelik hakların hepsini birden tanımlamakta kullanılan evrensel bir kavramdır. Irk, din, dil ayrımı yapmadan tüm çocuklar için geçerli olan hakları tanımlamaktadır.

Sözleşme dünyadaki çocukların gelişimlerini tam olarak sağlayabilecekleri mutlu, sağlıklı, güvenli bir yaşam sürmeleri konusunda gerekli olan düzenlemeler içermektedir.

Sözleşmenin genel prensipleri dört temel başlık altında toplanmıştır.

• Ayrım gözetmeme
(Haklar çocuklar arasında ayrım gözetmeksizin uygulanır.)

• Çocuğun yüksek yararı
(Hükümetler, kurumlar, kuruluşlar ve bireyler, yani herkes alınması gereken kararlarda ve uygulamalarda çocuk için en iyi olanı düşünerek hareket etmelidir.)

• Yaşama, hayatta kalma ve gelişme hakkı
(Çocukların yaşama hakkı vardır. Devletler/hükümetler çocuğun hayatta kalması ve sağlıklı gelişebilmesi için mümkün olan her türlü çabayı göstermekle yükümlüdür.)

• Çocuğun katılım hakkı
(Çocuğun kendini ilgilendiren konularda görüşlerini ifade etme hakkı vardır.)

Çocuk Hakları Komitesi Ne Demektir?

Haklarımızı koruyan ve gözeten, Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin ilke ve hükümlerinin başta biz çocuklar ve büyüklerimiz olmak üzere toplumumuzun tüm kesimlerinde öğrenilerek uygulanabilirliğinin artırılabilmesi ve biz çocukları ilgilendiren her konuda katılım sağlayabilmemiz amacıyla Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünün sağladığı düzen ve uyum ile birlikte her ilde Çocuk Hakları İl Çocuk Komiteleri oluşturulmuştur.

2000 yılından bu yana da çalışmalarını sürdürmüş olup, her daim bizlerin katılımı, ilgi ve özeni ile ilerlemiş ve gelişim göstermiştir. İl Çocuk Hakları Komiteleri biz çocukların aile, toplum ve kamusal hayata katılım göstermeye yönelik fırsatlar yaratarak, çocuk haklarına yönelik bilinç ve duyarlılık kazanmak ve her kademede bizlerin karar alma süreçlerine katılmaya yönelik imkan sağlamaktadır.

Komitede Yer Almanın Şartları Nelerdir?

İl Çocuk Hakları Komiteleri, ülkemizin 81 ili ile birlikte çocuk katılımını sağlayan bir oluşumdur. Bu örgütlenme her geçen gün Türkiye'de "Çocuk Hakları Ailesini" genişletmektedir. Komitelere katılım bütünüyle gönüllülük esasına dayanmakta olup, komitede yer almak için çocuk olmak yeterlidir. Toplumun her kesiminden çocuklar (engelli, koruma ve bakım altında olan vb.) çocuk hakları komitesi üyesi olabilirler.

Çocuk Hakları Komitesi Üyesi Olmak İçin Nereye Başvuru Yapılır?

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bünyesinde çalışan Çocuk Haklarından sorumlu görevli bulunmaktadır. Bu görevliye Çocuk Hakları Komitesi Il Yetişkin Koordinatörü denmektedır.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı İl Müdürlüklerinde görev yapan "Çocuk Hakları Komitesi Yetişkin Koordinatörü" temsilcilere başvuruda bulunarak üye olunabilir.

Çocuk Hakları İl Çocuk Temsilcileri Nasıl Seçilir? Komite Yürütme Kurulu Kimlerden Oluşur?

Çocuk temsilciği için, Çocuk Hakları İl Komitelerine üye olunması yeterlidir. 81 ilde kurulan il Çocuk Komitelerine üye çocuklar arasından çocukların ayrımcılıktan korunmaları ve çocuk katılımı ilkesi doğrultusunda her ilden bir kız, bir erkek olmak üzere toplam iki çocuk temsilci seçilir. Komite üyeleri iki yılda bir yapılan seçimle bir kız ve bir erkek başkan ile kız ve erkek sayısı eşit 10 asil ve 10 yedek üye olmak üzere Komite Yürütme Kurulunu oluşturur.

Çocuk Hakları İl Çocuk Temsilcilerinin Görev ve Sorumlulukları Nelerdir?

Çocuk Hakları İl Çocuk Temsilcileri, öncelikle bulundukları komitede görev ve sorumlulukları (eylem planı, raporlama vb.) komite üyesi çocuklarla ve yetişkin koordinatörü ile koordineli bir şekilde yerine getirmekle birlikte çocuk hakları adına yürütülecek bilinçlendirme, farkındalık faaliyetlerinde, projelerde aktif rol alırlar.

Ulusal düzeyde çocukla ilgili gerçekleştirilen toplantılara temsilci düzeyinde katılım sağlarlar.

Çocuk Hakları İl Çocuk Komitesi Görev ve Sorumlulukları Nelerdir?

- Çocuk Hakları İl Yetişkin Koordinatörü ile koordineli çalışarak, çocuk haklarını tanıtım ve bilinçlendirme faaliyetlerine yönelik gerek yerel, gerekse ulusal çapta çeşitli etkinlikler (seminer, toplantı, sergi, şenlik, ziyaretler, sanatsal ve sportif faaliyetler vb.) düzenlemek.
- Çocuk Hakları İl Komitesi'nde yer alan üyelerin akrandan öğrenim tekniği ile çocuk hakları eğitimleri almalarını sağlamak.
- Çocuk Hakları Sözleşmesinin ilkeleri doğrultusunda ildeki çocukların sorunlarını tespit etmek, sorunlarla ilgili çözüm önerilerinde bulunmak.
- Ulusal düzeyde çocukla ilgili gerçekleştirilen toplantılara temsilci düzeyinde katılım sağlamak.
- Çocuk haklarına yönelik gerçekleştirilen faaliyetlerde medyanın ilgisini çekecek tanıtım çalışmaları yapmak.

- Özel gün ve millî bayramlarda il bazında faaliyetler planlamak ve gerçekleştirmek.
- Okullardaki çocuk hakları kulüpleri, STK'lar ile il çocuk hakları komitesinin işbirliği içerisinde çalışmasını sağlamak.
- İl düzeyinde gerçekleştirilmesi gereken çalışmalara ilişkin çocukların ve ilgili tüm tarafların katılımı ile komite üyeleriyle işbirliği içerisinde Yıllık Eylem Planı hazırlamak ve takip etmek.
- Komite tarafından çocuk hakları ile ilgili yapılan toplantıların, etkinliklerin ve planlanan çalışmaların komitedeki üye çocuklarla birlikte raporlaştırılmasını sağlamak.
- Çocuk Hakları Yetişkin Koordinatörü rehberliğinde yazılı ve görsel materyal hazırlamak ve ilgili yerlere ulaştırılmasını sağlamak.

Çocuk Hakları İl Çocuk Komitesi Çalışma Usul ve Esasları Nelerdir?

- Komite yılda iki kez olağan, ihtiyaç halinde ise çocuk komitesi başkanlarının isteği üzerine de olağanüstü toplanır.
- Toplantıda yapılan ve planlanan çalışmaları çocuk komitesi rapor haline dönüştürür.
- Toplantılarda kararlar salt çoğunlukla alınır.

2828202628 - 2828202628 - 28

İl Yetişkin Koordinatörlerinin Görev ve Sorumlulukları Nelerdir?

- Komitenin yılda iki kez olağan, çocuk komitesi başkanlarının isteği üzerine de olağanüstü toplanması sağlamak.
- Toplantıda yapılan ve planlanan çalışmaları çocuk komitesinin rapor haline dönüştürmesine rehberlik etmek.
- Faaliyet Raporlarının ASHB İl Müdürlüğü'ne ve Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü'ne gönderilmesini ve arşivlenmesini sağlamak.
- ASHB İl Müdürlüğü; Belediye, İl Jandarma Komutanlığı, İl Emniyet Müdürlüğü, Çalışma ve Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü, Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, İl Milli Eğitim Müdürlüğü, İl Sağlık Müdürlüğü, İl Müftülüğü, Üniversite Temsilcileri, Baro, STK ve yerel medya temsilcileri ile işbirliği ve eşgüdüm içerisinde çalışmalar yürütmek.
- ASHB İl Müdürlüğünce komiteye tahsis edilmiş çocuk hakları odası oluşturmak.
- Komiteye üye olmak için başvuruda bulunan çocukların kaydını kütük defterine işlemek.

Çocuk Hakları Akran ve Yetişkin Eğitimleri

- Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin ilke ve hükümlerinin, toplumun tüm kesimlerinde öğrenilerek hayata geçirilmesi amacıyla, Çocuk Hakları Komitelerine kayıtlı çocuklar tarafından akran öğrenimi ile çocuklara çocuk hakları eğitimleri verilmektedir.
- Akran öğrenimi çocukların akranlarıyla iyi etkileşimde bulundukları ve onlarla özdeşleştikleri gerçeğinden hareketle gönüllü ve öncü çocuklara eğitim verilmesi ve sonra kazanılan bilgilerin akranlarıyla paylaşılması amaçlanmıştır.

Komitelerde Yer Almak Çocuklara Neler Kazandırır?

Komitede yer alan çocuklar, öncelikle haklarını öğrenir. Komitede yer almak karar alma süreçlerinde çocuğun aktif rol almasına olanak sağlar. Kendilerini ifade etme becerisi ve hakları konusunda farkındalık kazanırlar. Komiteler aracılığı ile gerçekleştirilen faaliyetlerde çocuğun sosyal yönü, iletişim becerileri ve özgüveni gelişir.

28.02.2028

Ulusal Çocuk Forumları

Her yıl 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü'nde tüm illerden davet edilen Çocuk Hakları Komitesi il çocuk temsilcileri ile Ulusal Çocuk Forumları Ankara'da düzenlenmektedir. Forumlar kapsamında çocuk haklarına ilişkin güncel konular, çocukların sorunları, çözüm önerileri hakkında çocuk görüşlerinin TBMM'de Ulusal Çocuk Koordinatörlerimiz tarafından Sayın Bakanımızın da katılımı ile düzenlenen bir törenle TBMM Başkanı ve milletvekillerine sunulması, geleneksel bir uygulama olmuştur.

Ulusal Çocuk Forumları, 81 ilimizden, İl Çocuk Hakları Komitelerinden gelen 1 kız ve 1 erkek çocuk temsilcisinin katılımı ile gerçekleştirilmektedir. Forumlar çocuk katılımına, çocuk görüşüne önem vermenin ve çocuğa saygı kültürünün en güzel örneğidir.

Ulusal Çocuk Forumlarında, iki yılda bir yapılan seçimlerle 9 kız, 9 erkek üye ve 2 Türkiye Çocuk Koordinatörü olmak üzere toplam 20 çocuktan oluşan Çocuk Danışma Kurulu'nun üyeleri seçilir.

Çocuk Danışma Kurulu Nedir?

Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü koordinatörlüğünde her ilde oluşturulan Çocuk Hakları İl Komiteleri arasında koordinasyonun sağlanabilmesi, ulusal ve uluslararası düzeyde yapılacak faaliyetlerin planlanabilmesi amacıyla komiteye üye çocuklar arasından bir temsilci grubu olarak "Çocuk Danışma Kurulu" oluşturulmaktadır.

Çocuk Danışma Kurulu Üyesi Seçilme Şartları Nelerdir?

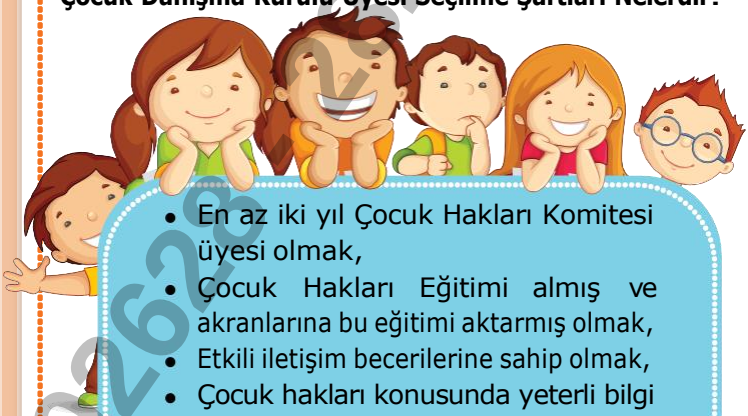

- En az iki yıl Çocuk Hakları Komitesi üyesi olmak,
- Çocuk Hakları Eğitimi almış ve akranlarına bu eğitimi aktarmış olmak,
- Etkili iletişim becerilerine sahip olmak,
- Çocuk hakları konusunda yeterli bilgi sahibi olmak ve bu alanda faaliyet gerçekleştirmiş olmak.

Danışma Kurulu'nun Görev Ve Sorumlulukları

- Danışma Kurulu yılda en az iki kez toplamak.
- Kamu kurum ve kuruluşlar ile STK'lar tarafından çocukla ilgili alınacak her türlü karar, oluşturulacak yasal düzenleme ile politikaların belirlenmesinde çalışmalara katılım sağlayarak görüş bildirmek.
- Ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtım ve bilinçlendirme çalışmaları yapmak.
- Her yıl bir eylem planı oluşturarak Çocuk Hakları İl Komiteleri ile paylaşmak ve takibini yapmak.
- Kurul toplantılarının gündemini belirlemek.
- Çocuk alanında izleme ve değerlendirme yaparak gerekli durumlarda kurul toplantılarında tavsiye kararları almak ve ilgili mercilere sunmak.
- Ulusal Çocuk Forumlarına katılım sağlamak.
- Çocuk hakları eğitimlerinin yaygınlaştırılmasına katkıda bulunmak.

Çocuk Danışma Kurulu'nda kişisel haklara saygı ve gizlilik, öncelikli çalışma prensipleridir.	Üyeler birbirlerinin görüşlerine saygı göstermeli, karşılıklı hoşgörü ortamında çalışmalıdır.

T.C.
KONYA VALİLİĞİ
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER
İL MÜDÜRLÜĞÜ

EK-2

Her zaman yanınızdayız...

KONYA ÇOCUK HAKLARI İL KOMİTESİ

Pirebi Mah. Mollakasım Sok.
No:14 Meram / KONYA

Tel : +90 (332) 320 64 41
+90 (332) 320 84 41
Faks : +90 (332) 320 34 48
+90 (332) 322 98 58

konyaashm
konyacocukhaklar42

ALO 183
İHBAR VE DESTEK HATTI

www. aile.gov.tr